

Tian-saken

Vant i retten mot kommunen

FORNØYD: MORTEN SØRGÅRD (BILDET) OG MONA THRANE SØRGÅRD ER TILKJENT EN STØRRE SUM I ERSTATNING OG SAKSOMKOSTNINGER. FOTO: FRANK R. ROKSØY

Kvæfjord kommune må betale Mona Thrane Sørgård og Morten Sørgård til sammen 1,7 millioner kroner.

Av [Kjell Magne Angelsen](#)

Saken i Trondenes tingrett gjaldt krav om erstatning på grunn av avslag på søknad om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) for en nå 18 år gammel mann de er foreldre til. Han har alvorlig funksjonshemming i form av psykisk utviklingshemming, infantil autisme og epilepsi.

Lettelse

– Endelig er vi blitt trodd. Vi har følt at vi ikke har blitt tatt på alvor av kommunen, sier Mona Thrane Sørgård i en kommentar til Harstad Tidende.

– Det er en ankefrist i saken. Men vi håper at dommen fra tingretten kan bli stående, og at sønnen vår får det tilbudet han skal ha på lik linje med andre. Må vi ta en ny runde i retten tar vi den belastningen, men vi ønsker selvfølgelig å slippe, sier Morten Sørgård.

– Hvordan har sønnen deres det i dag?

– Han har et utmerket tilbud i egen bolig i Kvæfjord. Så optimalt som det er mulig, omstendighetene tatt i betraktning, opplyser Mona Thrane Sørgård.

Avslag

I 2015 søkte foreldrene om utvidet avlastning og endring av avlastningstilbudet gutten da hadde, til BPA. Begrunnet blant annet med utfordringene brukeren hadde med overgangen til videregående skole.

Kommunen avslo søknaden. Saksbehandler-apparatet mente brukeren ikke kunne kalles hjemmeværende, siden avlastningen var foreslått å skulle ytes på Kvæfjord Opplevelse og Avlastning (KOA). Det ble i tillegg satt spørsmålstejn ved behovet for tiltaket. Avslaget på søknad om utvidet avlastning ble begrunnet med at daværende tilbud om avlastning ikke ble benyttet.

Privat omsorg

Avslaget ble påklaget, men kommunen sto på sitt. Saken ble derfor oversendt Fylkesmannen. Samtidig søkte foreldrene om å benytte sommeravlastningen på KOA. Kommunen avslo. Saksøkerne valgte da å kjøpe avlastningstjenester fra den private tilbyderen og betalte med private midler. Det ble besluttet at gutten ikke skulle tilbake til videregående skole. I stedet var han annenhver uke på KOA, og annenhver uke hjemme med assistanse fra KOA.

Reduksjon i tilbudet

21. september i 2016 sendte kommunen forhåndsvarsel til saksøkerne om at avlastningstilbudet fra foreldrene ville bli redusert. Kommunen sa opp avtalen med KOA, fordi de ville organisere avlastningen selv. 4. oktober samme år fattet Fylkesmannen vedtak om å omgjøre kommunens avslag på søknad om BPA. Saken ble sendt tilbake til kommunen for ny behandling. Kommunen svarte med å anmode Fylkesmannen om å gjøre en ny vurdering. Men Fylkesmannen mente det ikke var grunnlag for det.

Oppvask

Kvæfjord innvilget derfor søknaden. Bruker ville få BPA-status fra fylte 18 år med Privat Omsorg AS som leverandør. Saken virket å være ute av verden, men det ble et etterspill.

Foreldrene stevnet i august i fjor kommunen for retten, med krav om å få erstattet utgifter i forbindelse med innkjøp av private avlastningstjenester i tidsrommet august 2016 – februar

2017. Rettssaken gikk av stabelen 19–23. mars i år.

Uten hjemmel i loven

Familien mente de hele tiden hadde hatt en lovmessig rett til å få tjenestene organisert som BPA, og Kvæfjord kommunes avslag utgjorde en ulovhjemlet myndighetsutøvelse. Det gjorde heller ikke saken bedre at sønnens helsetilstand hadde blitt alvorlig forverret av et kommunalt tjenestetilbud foreldre anså som uforsvarlig. Foreldrene krevde å få 1,2 millioner kroner i utgifter dekket.

<<Uriktig tolkning>>

Kommunens advokat prosederte på at det ikke forelå verken ansvarsgrunnlag, skade, eller årsakssammenheng

mellom vedtak og anført økonomisk tap. Brukeren hadde rett på BPA, men ikke såkalt «rettskrav» på tiltaket, fordi det av flere årsaker ikke kunne etableres på en forsvarlig måte. I alle tilfeller var eventuell

uriktig myndighetsutøvelse ikke ansvarsbetingende, og dermed utløsende for en erstatning. Kommunen anførte dessuten at saksøkerne hadde økonomiske interesser i KOA.

Holder ikke vann

Trondenes tingrett konkluderer med at kommunens saksbehandlerapparat på flere sentrale punkt har foretatt en uriktig tolkning av vilkårene for BPA.

Retten finner også grunn til å bemerke i domspapirene at det er flere påfallende omstendigheter ved kommunens behandling av søknaden, samt kommunens opptreden under klagebehandlingen og etter at endelig vedtak fra Fylkesmannen forelå.

Gjorde brukeren syk

Slik retten ser det, tilfredsstillende ikke saksbehandlingen de krav saksøkerne med rimelighet kan stille til en kommune. Det foreligger heller ikke holdepunkter som samlet eller enkeltvis taler for at BPA ikke kunne etableres på en forsvarlig måte i denne saken. Retten har dessuten funnet at tjenestetilbudet som sønnen og hans familie mottok høsten 2015 og våren 2016, gjorde brukeren syk. På bakgrunn av bevisførselen legges til grunn at saksøkerne ikke hadde noen andre reelle valgmuligheter enn å kjøpe avlastningstjenester fra KOA fra og med sommeren 2016.

Vurderer alternativene

Kvæfjord kommune er dømt til å betale foreldrene erstatning med 1,2 millioner kroner. Kommunen må også dekke foreldrenes saksomkostninger på 456.000 kroner.

Ankefristen er en måned.

Grundig evaluering

Kvæfjordordfører Torbjørn Larsen har ikke lyst til å kommentere dommen på det nåværende tidspunkt.

– Vi har noen uker til å se på saken i fred og ro. Jeg skal i møter om dette de kommende dagene.

– Der blir vi grundig orientert om både dommen og alternativene våre. Så får vi vurdere hva vi skal gjøre, sier han.
